Punjabi

Second paper

(ੳ) ਸੈਕੰਡਰੀ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਪੱਧਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਪਾਠਕ□ਮ

1। ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ: ਭਾਸ਼ਾ ਦੀਿ ਵਿਆਖਿਆ, ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਉਪਭਾਸ਼ਾਵ□ (ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵ□, ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਿਅਧਐਨ)।

2। ਧੁਨੀ ਬੋਧ : ਧੁਨੀ ਦਾ ਸਰੂਪ, ਪੰਜਾਬੀ ਸਵਰ ਤੇਿ ਵਅੰਜਨ ਧੁਨੀਆਂ (ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਵਰਗੀਕਰਨ)।

3। ਲਿਪੀ ਬੋਧ: ਲਿਪੀ ਦਾ ਸਰੂਪ, ਗੁਰਮੁਖੀਿ ਲਪੀ,ਲਿਪੀ ਤੇ ਵਰਨਮਾਲਾ, ਅੱਖਰ ਅਤੇ ਲਗ□, ਪੰਜਾਬੀ ਦੀਆਂ ਲਗ□ ਮਾਤਰ□, ਲਗਾਖਰ, ਦੱ ੁਤਅੱਖਰ (ਸਰੂਪ ਤ ੇ ਵਰਤ□ ਨ□ ਮ)।

4। ਸ਼ਬਦ ਬੋਧ (ਪਿਰਭਾਸ਼ਕ ਤੇਿ ਵਹਾਰਕ ਿਅਧਐਨ) :

(ੳ) ਸ਼ਬਦਭੇਦ (ਸ਼ਬਦ ਸ਼□ੇਣੀਆਂ) ਨ□ਵ, ਪੜਨ□ਵ,ਿ ਵਸ਼ੇਸ਼ਣ,ਿ ਕਿਰਆ,ਿ ਕਿਰਆਿਵਸ਼ੇਸ਼ਣ, ਸੰਬੰਧਕ, ਯੋਜਕ,ਵਿਸਮਕ।

(ਅ) ਸ਼ਬਦ ਰਚਨਾ ਮੂਲ ਸ਼ਬਦ, ਸਮਾਸੀ ਸ਼ਬਦ, ਉਤਪੰਨ ਸ਼ਬਦ (ਅਗੇਤਰਿਪਛੇਤਰ)।

5। ਵਾਕ ਬੋਧ: ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇਿ ਵਧੇਅ, ਵਾਕਿਵ□ਤ, ਵਾਕੰਸ਼ ਤੇ ਉਪਵਾਕ, ਵਾਕ ਦੀ ਬਣਤਰ ਅਤੇ ਕਾਰਜ ਅਧਾਰਤ ਵਾਕ ਵੰਡ।

6। ਅਰਥ ਬੋਧ: ਬਹੁਅਰਥਕ ਸ਼ਬਦ, ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ,ਿ ਵਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ।

7। ਅਣਿਡੱਠਾ ਪੈਰ□ਾ (ਕਾਿਵ ਅਤੇ ਵਾਰਤਕ)।

8। ਰਸ: ਨ□ ਰਸ (ਪਿਰਭਾਸ਼ਾ, ਲੱਛਣ, ਪ□ਕਾਰ ਅਤੇ ਉਦਾਹਰਨ)।

9। ਛੰਦ: ਦਿੋਹਰਾ, ਚੌਪਈ, ਕੋਰੜਾ, ਕਿਬੱਤ, ਦਵੱਈਆ, ਬ□ਤ (ਪਿਰਭਾਸ਼ਾ, ਲੱਛਣ, ਪ□ਕਾਰ ਅਤੇ ਉਦਾਹਰਨ)।

10। ਅਲੰਕਾਰ: ਉਪਮਾ, ਿਅਤਕਥਨੀ, ਅਨੁਪ□ਾਸ,ਿ ਦ□ਸ਼ਟ□ਤ (ਪਿਰਭਾਸ਼ਾ, ਲੱਛਣ, ਪ□ਕਾਰ ਅਤੇ ਉਦਾਹਰਨ)।

11। ਸਿਾਹਤ ਦੇ ਰੂਪ: ਕਾਫ਼ੀ, ਵਾਰ,ਿ ਕੱਸਾ, ਕਿਵਤਾ, ਗੀਤ, ਗ਼ਜ਼ਲ, ਨਾਟਕ, ਇਕ□ਗੀ, ਨਾਵਲ,ਨਿ□ਕੀ ਕਹਾਣੀ, ਜੀਵਨੀ, ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ ਅਤੇ ਰੇਖਾਿਚਤਰ (ਅਰਥ, ਪਿਰਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਤੱਤ)।

12। ਲੋਕ ਸਿਾਹਤ ਰੂਪ: ਲੋਰੀ, ਸੁਹਾਗ, ਘੋੜੀ,ਸਿੱਠਣੀ, ਅਲਾਹੁਣੀ, ਟੱਪਾ ਅਤੇ ਬੁਝਾਰਤ (ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਵੰਨਗੀਆਂ)।

13। ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਭਆਚਾਰ: ਮੇਲੇ ਤੇਿ ਤਓਹਾਰ, ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਨਾਚ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਖੇਡ□ (ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਵੰਨਗੀਆਂ)।

14। ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕ ਕਹਾਣੀ: ਨੀਤੀਕਥਾਵ□, ਪਰੀਕਥਾਵ□ ਅਤੇ ਦੰਦ ਕਥਾਵ□ (ਸਰੂਪ ਅਤੇ ਵੰਨਗੀਆਂ)।

15। ਗੁਰਮਿਤ, ਸੂਫ਼ੀ, ਬੀਰ (ਵਾਰ ਤੇ ਜੰਗਨਾਮਾ) ਅਤੇਕਿੱਸਾ ਕਾਿਵ (ਪਾਠਕ□ਮਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪਾਠ੍ਪੁਸਤਕ□ □ਪਰ ਅਧਾਰਤ)।

16। ਆਧੁਿਨਕ ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਵਤਾ, ਵਾਰਤਕ ਅਤੇ ਕਹਾਣੀ (ਪਾਠਕ□ਮਿ ਵਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪਾਠ੍ਪੁਸਤਕ□ □ਪਰ ਅਧਾਰਤ)।

(ਅ) ਬੀ। ਏ। (ਡਿਗਰੀ) ਪੱਧਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਪਾਠਕ□ਮ

(1) ਿਆਦ ਅਤੇ ਮਧਕਾਲੀਨ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਾਹਤ:

1। ਬਾਣੀਕਾਰ (ਗੁਰਮਿਤ ਕਾਿਵ): ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ (ਜਪੁ,ਿ ਸਧ ਗੋਸਿਟ, ਪਟੀ, ਬਾਬਰ ਬਾਣੀ, ਬਾਰਹ ਮਾਹ ਤੁਖਾਰੀ ਅਤੇ ਵਾਰ□), ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ (ਬਾਵਨ ਅਖਰੀ, ਸੁਖਮਨੀ, ਬਾਰਹ ਮਾਹ ਮ□ਝ ਅਤੇ ਵਾਰ□), ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ (ਸਲੋਕ)।

2। ਸੂਫ਼ੀ ਕਵੀ: ਸ਼ੇਖ ਫ਼ਰੀਦ (ਸ਼ਬਦ ਤੇ ਸਲੋਕ), ਸ਼ਾਹ ਹੁਸੈਨ (ਕਾਫ਼ੀਆਂ), ਸੁਲਤਾਨ ਬਾਹੂ (ਸ਼ੀਹਰਫ਼ੀਆਂ), ਮੀਆਂ ਵਜੀਦ (ਸਲੋਕ), ਬੱਲ੍ਹ ੇ□ ਸ਼ਾਹ (ਕਾਫ਼ੀਆ)ਂ ।

3। ਕਿੱਸਾ ਕਵੀ: ਦਮੋਦਰ (ਹੀਰ), ਪੀਲੂ (ਮਿਰਜ਼ਾਸਿਾਹਬ□), ਵਿਾਰਸ ਸ਼ਾਹ (ਹੀਰ), ਹਾਸ਼ਮ ਸ਼ਾਹ (ਦੋਹੜੇ, ਡਿਉਢ, ਸੱਸੀਪੰ ੁਨੰ ੂ, ਸਹੋ ਣੀਮਹੀਵਾਲ), ਕਾਦਰ ਯਾਰ (ਪੂਰਨ ਭਗਤ, ਸਹੋ ਣੀਮਹੀਵਾਲ, ਸ਼ੀਹਰਫ਼ੀ ਸਰਦਾਰ ਹਰੀਿ ਸੰਘ ਨਲੂਆ), ਫ਼ਜ਼ਲ ਸ਼ਾਹ (ਸੋਹਣੀਮਹੀਵਾਲ)।

4। ਵਾਰ੍ਕਾਰ ਤੇ ਜੰਗਨਾਮਾ ਲੇਖਕ: ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ (ਵਾਰ), ਗੁਰੂ ਗਿੋਬੰਦਿ ਸੰਘ (ਚੰਡੀ ਦੀ ਵਾਰ), ਨਜ਼ਾਬਤ (ਵਾਰ ਨਾਦਰ ਸ਼ਾਹ), ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ (ਜੰਗਨਾਮਾਿ ਸੰਘ ਤੇ ਫ਼ਰੰਗੀਆਂ)।

(2) ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਿਹਤ:

1। ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਵਤਾ: ਭਾਈ ਵੀਰਿ ਸੰਘ, ਪੋ: ਪੂਰਨਿ ਸੰਘ, ਧਨੀ ਰਾਮ ਚਾਿਤਕ, ਪੋ: ਮੋਹਨਿ ਸੰਘ, ਅੰਿਮਤਾ ਪਿਤਮ, ਪਿਤਮਿ ਸੰਘ ਸਫ਼ੀਰ, ਡਾ। ਹਿਰਭਜਨਿ ਸੰਘ,ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਬਟਾਲਵੀ, ਸੋਹਣਸਿੰਘ ਮੀਸ਼ਾ, ਸੁਰਜੀਤ ਪਾਤਰ।

2। ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਵਲ: ਨਾਨਕਸਿੰਘ, ਸੁਿਰੰਦਰਿ ਸੰਘ ਨਰੂਲਾ, ਜਸਵੰਤ ਕੰਵਲ, ਗੁਰਿਦਆਿਲ ਸੰਘ, ਰਾਮ ਸਰੂਪ ਅਣਖੀ, ਕਰਮਜੀਤ ਕੱਸੁ ਾ, ਦਲੀਪ ਕੌਰਿ ਟਵਾਣਾ।

3। ਪੰਜਾਬੀਨਿਕੀ ਕਹਾਣੀ: ਗੁਰਬਖ਼ਸ਼ਿ ਸੰਘ ਪਿਤਲੜੀ, ਸੰਤਸਿੰਘ ਸੇਖ, ਸੁਜਾਨਿ ਸੰਘ, ਕਰਤਾਰਸਿੰਘ ਦੱ ੁਗਲ, ਕੁਲਵੰਤਸਿੰਿਘ ਵਰਕ, ਪੇਮ ਪਕਾਸ਼, ਅਜੀਤ ਕੌਰ, ਵਿਰਆਮਿ ਸੰਘ ਸੰਧੂ, ਗੁਰਬਚਨਿ ਸੰਘ ਭੱਲੁ ਰ।

4। ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਟਕ ਤ ੇ ਇਕਗੀ: ਈਸ਼ਵਰ ਚੰਦਰ ਨੰ ਦਾ, ਸੰਤਿ ਸੰਘ ਸੇਖ, ਹਰਚਰਨਸਿੰਘ, ਕਪਰੂਸਿੰਘ ਘੰ ੁਮਣ, ਆਤਮਜੀਤਸਿੰਘ, ਚਰਨ ਦਾਸਸਿੱਧੂ, ਸੁਰਜੀਤਸਿੰਘ ਸੇਠੀ, ਅਜਮੇਰਿ ਸੰਘ ਔਲਖ।

5। ਪੰਜਾਬੀ ਵਾਰਤਕ:

(ੳ)ਿ ਨਬੰਧ : ਸ਼ਰਧਾ ਰਾਮਫਿਲੌਰੀ,ਪਿੰ : ਤੇਜਾਸਿੰਘ, ਪੋ: ਪੂਰਨਿ ਸੰਘ,ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਿਦੱਤਸਿੰਘ, ਪੋ: ਸਾਿਹਬਿ ਸੰਘ, ਡਾ। ਸਿੇ ਹੰਦਰਿ ਸੰਘ ਵਣਜਾਰਾ ਬੇਦੀ,ਪਿੰ : ਸਰਵਣਸਿੰਘ।

(ਅ) ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ : ਲਾਲਸਿੰਘ ਕਮਲਾ ਅਕਾਲੀ, ਬਲਰਾਜ ਸਾਹਨੀ, ਮਨਮੋਹਨ ਬਾਵਾ।

(ੲ) ਸਵ੍ੈ ਜੀਵਨੀ : ਪਿੰ : ਤੇਜਾਸਿੰਘ (ਆਰਸੀ), ਨਾਨਕਸਿੰਘ (ਮਰੇ ੀ ਦਨੁ ੀਆ), ਡਾ। ਮਿਹੰਦਰਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ (ਆਪ ਬੀਤੀ), ਅੰਿਮਤਾ ਪਿਤਮ (ਰਸੀਦੀਿ ਟਕਟ), ਅਜੀਤ ਕੌਰ (ਖ਼ਾਨਾ ਬਦੋਸ਼)।

(3) ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਭਆਚਾਰ ਦੀਵਿਲੱਖਣਤਾ ਤੇ ਪਛਾਣਿ੍ਚੰਨ ।

(4) ਪੰਜਾਬੀ ਰੀਤ ਰਸਮ: ਜਨਮ,ਵਿਆਹ ਤੇ ਮੌਤ।

(5) ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ :ਨਿਕਾਸ,ਵਿਕਾਸ ਅਤੇਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵ।

(6) ਗੁਰਮੁਖੀਲਿਪੀ : ਜਨਮ,ਵਿਕਾਸ ਅਤੇਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵ।

(ਜ਼ਜ਼) ਆਧੁਨਿਕ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਿਹਤ:

(ੲ) ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਾਿਹਤ ਦੀ ਿਅਧਆਪਨਿਸੱਖਣ ਪਕਿਆ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਪਾਠਕਮ

1। ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਿਅਧਆਪਨ ਦੇਸਿਧਤ, ਸੂਤਰ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼।

2। ਭਾਸ਼ਾਈ ਕੌਸ਼ਲ (ਸੁਣਨਾ, ਬੋਲਣਾ, ਪੜਨਾ,ਲਿਖਣਾ) ਦੀਿਸਿਖਆ ਅਤੇਵਿਕਾਸ।

3। ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਾਿਹਤ ਿਅਧਆਪਨ ਦੀਆਂਿ ਵਧੀਆਂ (ਪਣਾਲੀਆਂ):

(ੳ) ਕਿਵਤਾ (ਅ) ਨਾਟਕ ਤੇ ਇਕਗੀ (ੲ) ਨਾਵਲ ਤੇਨਿਕੀ ਕਹਾਣੀ (ਸ)ਨਿਬੰਧ (ਹ) ਸਫ਼ਰਨਾਮਾ (ਕ) ਜੀਵਨੀ ਤੇ ਸਵੈ ਜੀਵਨੀ (ਖ) ਪੰਜਾਬੀਿ ਵਆਕਰਨ।

4। ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਿਅਧਆਪਕ, ਪਾਠ੍ਪੁਸਤਕ, ਭਾਸ਼ਾਪੁਸਤਕਾਲਾ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾਪਯੋਗਸ਼ਾਲਾ: ਸਰੂਪ, ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵ।